

In topicorum ciceronis commentariorum lib. i.

Manitii Mālii Severini Boetii viri clarissimi et illustri-
stris et consulum ordine ad patricium in topica Licer-
onis Commentariorum.

Liber primus

Exhortatione tua patri-
ci: Rhetorum pitissime
Que et presentis bone-
state propositi et future
etatis utilitate coniuncta
est: nihil antiquius existi-
maui. Cui muneri liben-
tius acceui. Non quod ad
instrumentum te comen-
tarios in. M. Tulli Topica
laborare me credidi. Ridiculus quippe fo-
rem si Minervam doce-
re velle (ut aiunt) litteras. Sed ut ex disciplinarum li-
beralium sumptum penam nostre apud te semper pignus
amicicie permaneret. Quod enim munus ex alio dili-
gentibus iocundius inueniri potest: quam quod ipsius ani-
mi partes format et instruit. Nam cetera fere caduca
imbecilla: labantia: et si ad fortune vicem species: pes-
ne semper aliena sunt. At vero opulenciam litterarum: nec pre-
sens imminuit etas eorumque auctoritatem ipsa etiam cum-
cta conciliens auget potius et confirmat vetustas. Acci-
pe igitur opus: non efficientie securitate: sed amicicie
presumptione susceptum: apud quem nescio quo nam inter-
suos pacto garrere non dedecet: si quod prelato munere
cum tuorum aliquid operum postulauero: iniurius fue-
rit si negabis. Sed cum in. M. Tullii Topica Victorini
rhetor plurima noticie comenta conscripserit non
me oportuisset melioribus forsitan attemptata contin-
gere: nisi esset aliquid quo se noster quoque labor exercere
atque parere potuisset. Quattuor enim voluminibus
Victorinus in Topica conscripsit: eorum primo in decla-
randis tamen libri principiis occupatur. Addit etiam siquid
in eodem volumine predicanda fuisse perpendit ut
ab exordio voluminis Topicorum quod est. Maiores nos
res scribere ingressos Trebatii: usque ad eum locum qui
est sed iam tempus est ad id: quod instituumus acce-
dere primi voluminis. Victorini expositio terminetur
Secundo volumine de iudicandi atque inueniendi logice
partibus: et de locorum atque argumenti diffinitione per-
tractat: ut ab eo loco Topicorum: quod est. Cum omnis ratio diligens
differendi duas habeat partes. Unam inueniendi: al-
teram iudicandi usque ad locum: qui est. Itaque hinc diffinire
locum esse argumenti sedem. Argumentum autem ratio-
nem: que rei dubie faciat fidem secundi libri commentorum
explanatio subsistat. Tertius vero atque quartus discre-
tionem locorum inter se: eorumque exempla multiformiter
persequuntur. Ita ut tertius quidem Tulliana sibi de iure
preponat exempla. Quartus vero eosdem locos per alias rur-
sus similitudines monstrat ex Virgilio vel Terentio
poetis. Oratoribus Licerone: et Latone: ut quod pre-
ceptis ostenditur: exemplis multipliciter collucescat:
neque ab eo loco: qui est in topicis: sed ex his locis in quibus
argumenta inclusa sunt expositio progressa: eum trans-
cendit locus qui est valeat equitas: que pariter in cau-
sis paria iura desiderat. Quanta vero pars reliqua Topi-
corum sit ipsius voluminis magnitudo demonstrat:
quam Victorinus neque attigit: neque attingere potuisset:
ita est rebus minimis immoratur nisi opus multa
librorum pluralitate distenderet. Mos vero et hanc ip-
sam particulam: quam Victorinus attigit diligenter

(ut possumus) aggrediamur: et longius expositione
progressi: cum Topicorum habemus sine consistere.
Quare de tota operis propositione conueniens su-
mamus exordium. Sed antequam de Topice facultate
ratione pertractem. Proemium: quo ad Trebatium.
M. T. utitur paucis absoluam. Ait.

Maiores nos res scribere ingressos. C. Treba-
ti: et iis libris quos breui tempore satis multos
edidimus: digniores: e cursu ipso reuocauit volun-
tas tua. Cum enim mecum in tusculano esses: et
in bibliotheca sepe uterque nostrum ad suum
studium libellos: quos vellet: euolueret. incidisti
in Aristotelis topica quedam: que sunt ab illo plu-
ribus explicata libris. Qua inscriptione commotus
continuo a me librorum eorum sententiam requi-
sisti. Quam cum tibi exposuissem disciplinam in-
ueniendorum argumentorum ut sine ullo errore
ad eam rationem via perueniremus ab Aristote-
le inuenta. illis libris contineri. verecunde tu qui-
dem ut omnia. Sed tamen facile ut cernerem te
ardere studio: mecum ut tibi. illa traderem egisti.
Cum autem ego te non tam vitandi laboris cau-
sa: quam quia tua id interesse arbitrarer. vel ut eos per te
ipse legeres. vel ut totam rationem a doctissimo quo-
dam rhetore acciperes: hortatus essem. utrumque
(ut ex te audiebam) es expertus. sed a libris te ob-
secritas reiecit. Rhetor autem ille magnus hec (ut
opinor) Aristotelica se ignorare respondit. Quod
quidem minime sum admiratus eius presertim Rhe-
tori non esse cognitum: qui ab ipsis presertim preter
admodum paucos ignoratur. Quibus cominus
ignoscendum est. quod non modo rebus his. que ab
illo dicte et inuenta sunt: allici debuerunt. Sed di-
cendi quoque incredibili quadam cum copia: tum sua
uitate. Non potui igitur tibi sepius hec roganti: et
tamen uerenti ne mihi grauis esses (Facile enim
id cernebam) negare diutius ne ipsi iuris interp-
ti fieri videretur iniuria. Etenim cum tu mihi meis
que multa sepe cauisses veritus sum: ne si ego graua-
rer. aut ingratum id aut superbum videretur. Sed
dum fuimus una tu optimus es testis quam fuerim oc-
cupatus. At autem a te discessi in greciam profici-
scens: cum opera mea nec res publica. nec amici.
vterentur. nec honeste inter arma versari possem.
Ne si tuto quidem id mihi liceret. At veni velias
tuaque et tuos vidi admonitus huius eris alieni no-
lui deesse ne tacite quidem flagitationi tue. Itaque
cum mecum libros non haberem memoria repeti-
ta in ipsa navigatione conscripsi. tibi que ex itinere
misi ut mea diligentia mandatorum tuorum: te quo-
que: et si admonitore non eges: ad memoriam nostra-
rum rerum excitarem. Sed iam tempus est ad id
quod instituumus accedere.

Omne proemium: quod ad componendum intendit
auditorum: ut in rhetoricis discit: aut beniuolentiam
captat: aut attentionem preparat: aut efficit docilita-
tem: his tribus partibus sibi Licero Trebatium for-
mat. Nam quod se a magnarum rerum incoatione reuo-
catus

catum: ad amici contulit voluntatem: fauorem uelut Trebatii iudicis beniuolētie partibus meretur. Maiores autem res sunt: a quarum inscriptione: ad amici studium uersus est moralis phie tractatus. Maior est enim morum ratio: q̄ peritia differendi. Id autē tempus fuisse conuicimus: quo pp turbulenta reipu. tempora in ocium se contulit: atq; phie disciplinas. Sed q; nobis audientiū mentes ueritatis quoq; opinio p̄sumpta conciliat: in eo etiam preparāde beniuolentie: partibus utit̄. Quod in cōmemorādis ueraciter iis: que Trebatius nouerat: facit illis fides: que posterius euenire ⁊ Trebatio ignota esse poterant. Hec autē sunt q; in Tusculano ad suū studiū uterq; libros euoluerit. Quodq; Trebatius casu in Aristoteles topica inciderit. Quod titulum operis admiratus: a. D. Tullio inscriptionis sententiaz perquisierit. Illud etiam quod ei Cicero se exposuisse commemorat: inueniendorū argumentorū illis libris scientiā contineri: ut sine ullo errore ad argumentorum inuentionem uia quadā ⁊ recto filo atq; artificio ueniret̄ que res breuiter enunciata: uelut intentionem operis mōstrat: ⁊ docilem perficit auditorem. In hoc nā q; uidetur esse cōprehensum que sit intentio topicorū q; ait disciplinā eē argumētōꝝ si ut inuēiatur id. n. nā suppeditat. Sed ut sine ullo labore: ac sine ulla confusione nō casu ad ea mens: sed quadam uie ductione perueniat. post beniuolentie hāc captationem Trebatii laudem subiūgit: q; eius uerecūdiā in his commemorat expetendis: que si postulanti amico Cicero prestitisset ⁊ glorie p̄m̄ium ferret ⁊ gratie: sed quod petenti Trebatio ut ei topicam traderet minime cōcessit: Id non proprii laboris fuga: sed trebatii potius causa factum esse contendit: ut in eo quoq; Trebatii ueluti tunc repulsi subiratus forsitā animus nunc non sit alienus. Intererat uo Trebatii. ut uel per se ipse legens exercitator fieret: uel ei perfectius si quā dubitaret rhetor doctior expediret. Utrumq; uo a Trebatio se narrat audisse. Illam ⁊ exptum eum: ut p se ipse legeret sed obscuritate reiectum: ⁊ illuz rhetorem a quo topicorū explanationem petiisset: illa se se Aristotelica ignorare confessum. Que res per operis difficultatem necesse est auditorem reddat attentum. Ea q; non negligentes inspiciamus: que nō facilis esse intelligentie suspicamus: in quo etiā Cicero minime se miratum eē cōmemorat: q; is philosophus a rethore nesciretur: qui multis ēt philosophis uideretur incognitus: quorum etiam iure culpā ignauitā quos ad Aristotelice philosophie disciplinas nō inuentorum utilitas non orationis nitor illerit. In quo ēt maioris p̄spicacie crescit attētio: q; facile ad studiū mentes aliorum segnitie culpata cōuertit. quocūq; uo attentio fuerit: non poterit abesse docilitas. In his etiam laus quedā Trebatii latenter inducit̄. Magnū est enim philosophis in suo quasi munere cessantibus hunc Trebatium ne pprio quidē studio p̄peditum: aliene scientie secreta rimari iam uo se quentia multo etiam clarius beniuolentiam petunt: uelut hoc quod elegantissime dictū est ueritū se esse ne si modeste postulantis uerecūdiē pernegasset ipsi quodammodo iuris interpreti fieri uideret̄ iniuria. ⁊ quod p̄cedens Trebatii meritis percepti beneficii memor exequit̄ id uo ē q; uel ipsi: uel iis quos ipse defenderet: plura cauisset. fuit igit̄: ut ait: uerendus: ne si restituere gratiam nolisset: aut ingratum id: aut superbum eē uideret̄. Ingratū qdem si magna Tre-

batii merita q̄ ipse usus fuerat: puo estimare uideretur: cū nullam ei gratiam restituendā putaret: superbum uo si sperneret: ad idē cetera reuertitur: Quod eiusdē testimonio nititur dū fuerit in urbe: se ne debitam redderet gratiam occupationis necessitate cōstrictum. Quod ut uenerit. Ueliam. Amicorū Trebatii conuentione commonitum: ne tacite quidem eius flagitationi deesse uoluisset: ⁊ q; licet librorū copia nulla suppeteret. De memorie tamē repetite p̄dptuariis in ipsa nauigatione conscripserit: eiq; ex itinere miserit ut beneficii cumulo: parendi etiā celeritas adderet. Que cū omnia benignū captare Trebatii uideantur assensum quedā tamen breuitas topicorū memoria repetita: attentionis necesse est animaduersione fungatur. ipsa namq; memorie repetitio breue monstrat esse quod colligit: quodq; diligentie sibi fuerit mandata Trebatii: ⁊ q; ad excitandam sui memoriam quasi pignus amico aliquod atq; monimentum uoluisset extare: Lūi adicit illud. ⁊ si admonitore non eges: ne offendat animum sedulitate admonitionis si quem cōmonendū credit. obliuionis uideat̄ arguere. Hec omnia: ut dixi beniuolentie p̄tibus plena sunt. Sed de p̄mio satis dictum est: Nunc ad cōsequentia transeamus. nec si quis hec apud uictorinū latius tractata repererit: nos neglecte integritatis stringat inuidia. Nā nec in singulis: ut ille facit: uerbis herere uolumus: ⁊ ad āpliora huius op̄is festinamus.

Cum omnis ratio diligens differendi duas habeat partes: unam inueniendi: alteram iudicandi utriusq; princeps (ut mihi quidem uidetur) Aristoteles fuit: Stoici autem in altera elaborauerunt: iudicandi enim uias diligenter persecuti sunt: eaz scientiam quaz dialecticē appellant. inueniendi uo artem: que topicē dicitur: Queq; ad usum potior erat: ⁊ ordine nature certe prior: totam reliquerunt. Nos autem quoniam in utraq; summa utilitas est: ⁊ utramq; si erit ocium persequi cogitamus: ab ea que prior est ordiemur.

Cum philosophia maximis in rebus opam suam: studiūq; consumat: cūq; ⁊ in naturalibus inspectionē: speculationemq; adhibeat: ⁊ in moralibus actiones: ⁊ sic formare gestiat mores: ut uera uite rō persuaserit: euenire necesse est: ut secundum id: quod rō tenendum esse decreuerit. uel faciendum quod: aut nō faciendum esse decreuerit. uel iudiciū cōstituatur: uel exercende uite dirigat intētio: Erit igit̄: necessariū. uel in naturali speculatione: uel in moralium actionū cogitatione: ut certa rō: uel qd in rebus speculandum est inueniat: uel q; i actū uiuēdi duci oporteat: an p̄p̄dat. hec autē rō nisi uia quadā p̄cesserit: sepe in multos necesse est elabatur errores. Quod ne passis fieret atq; ut certis regulis tractatus infisteret: uisum est antique philosophie ducibus: ut ipsaz rationationū: q̄ ali quid inquirendū esset naturam penitus ante discute rent: ut his purgatis atq; compositis: uel in speculatione ueritatis uel exercendis uirtutibus uteremur. Hec est igitur disciplina: quasi differendi quedā magistra: quā Logicē Peripatetici Ceteres appellauerunt: hanc Cicero diffiniens: differendi diligētes rationem uocauit. hec uario mō a plerisq; tractata est: uarioq; ēt uocabulo nūcupata. ut enī dictū est: a peripateticis hec ratio diligēs differendi logice uocat̄: continēs in se inueniēdi iudicandiq; penitiam. Stoici

In topicorum ciceronis commentariorum lib. i.

vero eandem banc rationem differendi Paulo angustius tractare. Nihil enim de inuentione laborantes in sola tantum iudicatione consistunt: de quibus ea precepta multipliciter dantes Dialecticam nuncupauerunt. Plato etiam dialecticam vocat facultatem: que id quod unum est possit in plura partiri veluti solet genus per primas differentias usque ad ultimas species separari: atque ea que multa sunt in unum generum ratione colligere. Hanc igitur Plato Dialecticam dicit Aristoteles vero logicam vocat. Quam: ut dictus est Cicero diffiniuit diligentem differendi rationem. Et huius uno quidem modo trina partitio est. Omnis namque vis logice discipline: aut diffinit aliquid: aut partitur: et aut colligit. Colligendi autem facultas triplici diuersitate tractatur. Aut enim veris ac necessariis argumentationibus disputatio decurrit: et disciplina vel demonstratio nuncupatur: aut tantum probabilibus: et dialectica dicitur aut apertissime falsis et sophisticis id est cauillatoria perhibetur. Logica igitur que est peritia differendi: vel de diffinitione: vel de partitione: vel de collectione. id est de veris ac necessariis vel de probabilibus. id est de verisimilibus vel de sophisticis. id est de cauillatoriis argumentationibus tractat. Has enim collectionis partes esse prediximus atque hoc est una logice partitio in qua Dialecticam Aristoteles vocat facultatem per probabilia colligendi. Rursus eiusdem logice altera diuisio est: per quam deducitur tota diligens ratio differendi in duas partes: unam inueniendi et alteram iudicandi: hoc autem videtur etiam ipsa Logice definitio monstrare. Nam quia logica ratio differendi est non potest ab inuentione esse separata. Cum enim nemo preter inuentionem differere possit: differendi ratio inuentionis est ratio. Rursus: quoniam logice diligens ratio differendi est: ab ea non potest abesse iudicium. ipsa enim diligentia rationis differendo posita iudicium est. Neque enim potest quisquam diligenter differere: nisi iudicauerit quale sit id quod in disputationem sumitur quod si ad differendi ordinem diligentia rationis adhibetur: non est dubium: quin hoc iudicium ad inuentionis varietatem sit accommodatum. His igitur ita expeditis videndum est: hec diuisiones qua nam se cognitione contingant. Inuentionis quippe ceteris omnibus veluti materie loco supponitur hoc modo. Nisi enim inuentionis fuerit non potest esse vel definitio vel partitio. Quoniam unumquodque generum vel differentiarum inuentione aut diuidimus: aut etiam vifinimus: Jam vero si absit inuentionis non valet esse collectio: Non erit igitur necessaria nec verisimilis: nec sophistica. Nec enim tria inuentioni superueniunt. ut vel necessarium: vel probabile vel cauillatorium sit argumentum. Necessitas vero et probabilitas et cauillatio forme quedam sunt que duobus inuentionibus assistunt necessaria vel probabilia vel cauillatoria faciunt argumenta: Eadem quoque ratio partitiones: diffinitionesque complectitur. Indifereta namque inuentionis potestas tum diffinitiva: tum diuisibilis appellari potest cum definiendis. pertendisue rebus adhibetur. Que hoc modo ex inuentionis materia: et differentiarum supra positarum forma composita rursus iudicationi materia sunt: nam prior illa partitio Logice tribus partibus segregata: ita partes explicat: ut habeat inuentionem materiam singularum: ipsa vero iudicationi materiam prestat. Et enim cum diffinit aliquid: vel rei proposita diuisionem facit. inuenit quidem diuisionem: diffinitionemque differentias accommodatas: Sed an recte vel dif-

finiat vel diuidat: iudicatione ppendit. Ita priores logice partes secunde diuisionis membra coniungunt: ut materiam quidem sui habeant inuentionem. Iudicationi vero fiant ipse materia quod in reliqua est colligendi parte contingit. Nam et ea que de probabilibus tractatibus inueniendi suppositam materiam: que verisimilia repperit argumenta et de huiusmodi argumento iudicatio ppendit: est enim iudicium hoc ipsum inter noscendi: quod non necessaria inuentionis est: sed verisimilitudinem tenet. illa quoque partes que de necessariis argumentationibus aptatur huius subiectam materiam necessarie inuentionis: eiusque est iudicium: ut cum necessaria sunt que inuenit necessaria quoque esse perpedit nec non cauillandi partes utraque in se continet quandoquidem et inueniri falsa possunt: et falsa est iudicatione discerni. Quo fit ut prior logice diuisio secundam etiam continere videatur. Illa definitio partitio: atque collectio inuentionem continent et iudicium: quod neque existere preter inuentionem neque agnosci preter iudicium possunt. Sed cum omnis inuentionis iudicationi subiecta sit cumque prioris diffinitionis partes sine utroque esse non possint euenit ut prima partitio inuentionem: iudiciumque coniungat. Secunda vero hec diuisio qua Cicero etiam partitur logicam: segregat huiusmodi facultates: et inueniendi materiam a iudicationis parte discernit. Iudicium vero in colligendi ratione proprias partes habet. nam omnis argumentatio: omnique syllogismus propositionibus fruitur: omnemque compositum duo in se quedam retinet: que speculanda esse videantur. Et quod unum que illa sint: ex quibus: id quod compositum est intelligatur esse conuexum: aliud vero quod nam sit suarum partium coniunctione compositum. ut in pariete si quidem lapides ipsos. quibus paries structus est inspicias quasi materiam spectes. Si vero ordinem compositionemque iuncture consideres tamquam de forme ratione ppendas. Item in argumentationibus quas propositionibus copagari. atque coniungi supra retulimus: gemina erit speculationis et iudicandi via. Una que propositionum ipsarum naturam discernit ac iudicat utrum vere ac necessarie sint: an verisimiles: an sophisticis applicentur. et hec quasi materie speculatio est. altera vero pars iudicij est: que inter se propositionum iuncturas compositionesque ppendit. hec quasi formam iudicat argumentorum. quod cum ita sint huius modo fit in partem ducta partitio: ut ratio diligens differendi unam habeat inueniendi partem alteram vero iudicandi: tum de ipsa inuentione: tum de inuentionis collatione: que forma est argumentationis atque ea quidem pars: que de inuentione docet: quedam inuentionibus instrumenta suppeditat: et vocatur topicum. Cur autem hoc nomine nuncupata sit posterius dicam. Illa vero partes: que in iudicando posita est: quasdam discernendi regulas subministrat: et vocatur analyticum: et si de propositionum iunctura consideret: analyticum prior. Si vero de ipsius inuentionibus tractet: ea quidem pars ubi de discernendis necessariis argumentis dicitur: analyticum posterior nuncupatur. Ea vero: que de falsis atque cauillatoriis id est de sophisticis elenchis de verisimilibus vero argumentationum iudicium nihil velle tractatum: iccirco quam plana est atque expedita ratio iudicandi de medietate: cumque extrema cognouerit. Si enim quis diiudicare necessaria sciat idemque falsorum argumentorum possit habere iudicium: verisimilia. que in medio collocata sunt: discernere non laborat. expeditum igitur est ut arbitror quid sit quod ait Cicero rationem diligentem differendi duas habere partes: inueniendi unam

Ad vnam alteram iudicandi: Illud etiam diligentius expositum est: que sit rō: quā stoici. Dialecticē vocāt. Ea est enim que iudicandi p̄tiam tenet. et q̄ eodem nomine plato p̄tendi p̄ differentias atq; ad gen̄ reuocandi facultatem vocet: Qd̄q; eodem nomine aristoteles totā differendi artem: sed eam tantū nuncupet. que p̄posita questione verisimilib⁹ colligat argumentis: atq; ideo p̄fecti⁹. Ar. de logica tractauit quā de duobus vltra que nihil est tertium: differuit de inueniendo. s. et iudicando cum stoici inuentione neglecta iudicationis tantū instrumenta tradiderint: atq; ideo iure eos increpat Tullius quā id maxime relinq̄re qd̄ et nā prius et vsu potius erat. Illatura quidem q̄ fieri non potest vt de inuentione iudicet nisi ipsa inuentione prius extiterit. Ad vsuz vō: q̄ longe vtilius est nuda et p̄ter artē plata nāliter inuentione susceptum sepe tueri negotiuz q̄ nihil inueniente alio mutum ipsū inermeq; et tacitum versare iudicium. Dat vō Tullius de vtroq; sententiam et ait summā p̄ter vtilitatem in vtroq; consistere: et se de vtraq; si ociā fuerit: velle differere. Ab ea autez que prior ē. i. inuentione: quā topicen appellari diximus: ordiēdū putat.

Ut igitur earum rerum: que abscondite sunt demonstrato et notato loco facilis inuentione est: Sic cū peruestigare argumentum aliquod volum⁹: locos nosse debemus. Si. n. ab Aristotele appellate sūt he quasi sedes: e quibus argumenta promuntur. Itaq; is diffinire locum eē argumenti sedem: Argumentū autē rōem que rei dubie faciat fidem.

Cisost diuisionem logice discipline: quā diligentem differendi rationem esse diffiniuit: de Topicis: que inueniendi ars esse predicta est: expedire contendit. Ac priū qd̄ sint loci termino diffinitionis includit: ei⁹ q̄ artis: que topicis dicitur sub exempli quadā claritate intentionē designat. Est enī Topicis intentio argumentorū: facilis inuentione. Nō igitur inuenire docet topicis: quod est naturalis ingenii: sed facilius inuenire. Ois q̄ppe ars imitat nām: atq; ab hac materia suscepta rōnes ipsa viāq; conformat: vt cū facilius id qd̄ ars queq; p̄mittit: tum elegantius fiat: velut parietem struere naturalis ingenii est: h̄ arte fit melius: Argumentū rō est que rei dubie faciat fidem. Multa enī sunt que faciūt fidē: sed q̄ rationes non sunt: ne argumenta quidē esse possunt: vt visus facit fides iis q̄ vident: sed q̄ rō non est visus: ne argumentum qdem eē potest Differentiaz vō vna sumpsit eā que faciat fidem. Oē. n. argumentū facit fidē. Si igitur iungerim⁹ genus ac differentia: et idē argumentū dicam⁹: q̄ rationē: que facit fidē nā tota argumenti nā monstrata sit: minime. Quid si eius rei: de q̄ nō dubitat: aliq̄ rōe facez q̄ fidē velit: nā iccirco illa q̄ fidē faciat vocabitur argumentū: nullo mō. Argumentum namq; ē qd̄ rē arguit. i. p̄bat nihil vō probari nisi dubiū pōt. Nisi ergo sit res ambigua: et ad eam rō fidem faciēs afferat argumentus esse nō poterit. Addita igitur alia differentia: q̄ est rei dubie: facta est integra diffinitio argumenti ex genere et duabus differentiis cōstans. Genere quidem rōe. vna vō differentia q̄ faciat fidē. altera vō q̄ rei dubie vt sit tota diffinitio id eē argumentum q̄ sit rō rei dubie faciēs fides. Que cum ita sint: necesse est: vt vbi dubitat aliqd̄: ibi sit q̄stio. Qd̄ si argumentū p̄ter rē dubiā esse non poterit. nullo mō esse p̄ter q̄stiones pōt. Questio vō est dubitabilis p̄pō. p̄positio vō est oratio uerū falsūve desi-

gnans. ois igitur p̄positio siue cōstāter atq; p̄nunciatiue p̄ferat vt si qs dicat: ois hō aīal est siue ad interrogationes dirigat. vt si quis interroget: putasne ois hō aīal est: retinet proprium yomen: et p̄positio nūcupat. At si eadem velut dubitabilis p̄feratur sit q̄stio: velut si qs q̄rat an ois hō aīal sit. Quot autē modis questio diuidat. nūc explicandi locus nō videt ac comodatus: h̄ in iis libris dicemus: quos de topicis differentiis formare molimur. Ad questionē igitur. i. ad dubitabilem p̄positionem ois intentio dirigat argumenti. Nō vō vt totā cōprobet questiones h̄ ut p̄tem ei⁹ rōne confirmet. Neq; enī tota questio defendit: h̄ vna eius qlibet pars argumentatione firmat. Memo enim defendit. celum rotundum esse et non esse. Si enim ita qs defenderet totā questionem videret p̄bare. S; cū ita cōsiderat: Utrū celum rotundū sit an nō sit: in vna tātū consistit q̄stionis p̄te defendit siue q̄ affirmat siue q̄ negat. Ois. n. q̄stio p̄dictionibus p̄stat. nā si q̄ res altero affirmet neget ab altero: totū h̄ p̄dictio nuncupat ut si qs dicat celum rotundū est alter neget dicēs. celū rotundū non est Celus rotundū esse nō eē p̄dictio p̄hibet. Dubitabilis vō p̄positio quā q̄stionē eē p̄diximus: et affirmationem in se p̄tinet et negationē. hoc ipso. n. q̄ dubitabilis est p̄dictionē videt includere. Lū. n. dubitat qs vtrū celus rotundū sit siue adiūgat an nō sit: siue reticeat. ipa dubitatio p̄tem secū alteram trahit. Si. n. vna p̄tem p̄pō tueat: dubitabilis non est atq; iccirco nec q̄stio Lūm igitur ois q̄stio duas habeat p̄tes: Affirmationis vna alteram negationis necesse est vt sit sp̄ ex alterutra p̄te defensio: vt vna qdē affirmationis partē: negationis alter defendat. Et hic qdē ad astruendā affirmationem: ille vō ad destruendam: que potuerit argumenta p̄q̄rat. Nihil vō interest vtz qs affirmatio nes pōat: an destruat negationē: aut negationē defendat: an opugnet affirmationē. Age. n. sit q̄stio vtrum celus rotundū sit. Si quis eam sibi q̄onis p̄tes assūpserit. q̄ esse defendit ad eaz constituendā cūcta necesse est sibi cōparet argumenta: atq; in hac affirmationes qdē ponit: sed destruit negationē: si qs vō id neget ac dicat nō eē celū rotundū: sūpsit sibi partē alterā q̄onis q̄ fuerat reliq̄. i. negationem i eaq; cōsistit: et ad hanc approbādā p̄q̄stis vtiq; argumentis. Itaq; negationē ponit et labefactat affirmationē. q̄ cū ita sint demonstratū arbitror non totā q̄onē: sed ei⁹ aliquā p̄te ad defensionē v̄ire. Sed qd̄ quisq; defendet ad id quo qs argumenta p̄quirat. Ad partes igitur q̄onis astruendā: destruendāue argumenta sumūtur atq; hec qdē si qs min⁹ intelligit: nō ea nobis obscure dicta esse causef. Si. n. q̄ i dialectica: vel a nobis dicta latia oratione: vlt a grecis scripta sūt: ignorabit: mix ē si q̄ p̄te eorū q̄ dicim⁹ aduertē valeat: nedū stupeam⁹: q̄ si oia p̄phēdat. S; qm̄ dubitabile p̄pōnē q̄onē eē p̄dixim⁹ euenit. vt qs p̄tes habeat p̄positio: eadē ē q̄stio res tinere videat. Ois autē simplex p̄positio duas bz p̄tes in terminis cōstitutus. Simplex vō p̄positio ē bimōdi Ois hō aīal est: Terminos vō voco: simplices orationis p̄tes: q̄ p̄tinet p̄positionē: vt aīal et hō. Nō vō sūt p̄dicatus atq; subiect⁹. p̄dicat⁹ ē in p̄positione maior terminus collocat⁹: subiect⁹ vō minor. Maior vō terminus de subiecto dī: minor autē de maiore nullomō p̄dicat vt aīal: qd̄ qm̄ maius ē q̄ hō de hōse p̄dicat dī. n. ois hō aīal est. hō vō de aīali nō dī. Memo. n. vere dicit. oē aīal hō ē. Hac igitur rōne iternoscere possum⁹ q̄ terminus in p̄positione maior: q̄ vō sit minor.

In topicorum ciceronis commentariorum lib. i.

Ois autem questio ut dicitur est quoniam dubitabiles partes habet: et ad eandem comprobandas argumenta sumuntur: necesse est ut quicquid in quodlibet comprobetur id argumentorum ratione firmetur. Argumentum vero nisi sit oratione platum: et propositionum contextione dispositum fide facere dubitationi non poterit ergo illa per propositiones platio: ac dispositio argumentatio nuncupatur: quod dicitur enthymema: vel syllogismus. cuius definitionem in topicis differentiis aptius explanabimus. Ois vero syllogismus vel enthymema propositionibus constat omne igitur argumentum syllogismo vel enthymemate profertur. enthymema vero est imperfectus syllogismus: cuius aliquae partes: vel pro brevitate vel pro notitia pretermisae sunt. itaque haec quoque argumentatio a syllogismo genere non recedit. Quoniam igitur syllogismus omnis propositionibus constat propositiones vero terminis: terminis inter se differunt eo quod unus maior est: alter minor fieri non potest ut ex propositionibus conclusio nascatur nisi per terminos progressae propositiones: extremos terminos alicuius tertii mediate commiserint: id facillimo demonstrat exemplo. Sit. n. questio. utrum homo substantia sit an minime. Sumo mihi quodammodo partem alteram comprobandam. ea est hominem esse substantiam in hac igitur duo sunt termini: substantia atque homo quorum maior substantia: homo vero minor: quod ex eo quoque poterit ostendi. quomodo posterius substantia in platione profertur. ut in hoc ipso quod dicimus homo substantia est prius homines posterius substantiam nominamus. ut igitur substantiam atque homines iungamus: necesse est medium terminum reperiri. quod utroque copulet terminos. hic sit animal. fiatque una propositio omnis homo animal est in hac igitur propositione animal predicatur. homo subiicitur rursus adiungo. Omne autem animal substantia est. in hac rursus animal supponitur substantia predicatur. Itaque concludo. omnis homo substantia est. ac per hoc homo quidem species subiicitur. Animal vero ad hominem quidem predicatum est ad substantiam vero subiectum. Substantia vero ipsa species predicata praesertim fit ut minor quidem sit homo maior vero homo substantia. medius autem terminus animal. Quomodo igitur extrinseci termini medii interpositione copulantur: eorum modo quodammodo rationis inter se membra conveniunt adhibitaque probatione soluitur dubitatio. Nihil est aliud argumentum quam medietatis inveniatio: h. n. vel communi genere si affirmatio defendatur. vel distinguere: si negatio vindicetur. potuerit extrinseci. Que cum ita sint. duarum propositionum et tertiae conclusionis. Maior quidem propositio dicitur ea: quae maiorem terminum continet. id est quae maior quidem predicatur. medio vero supponitur ut omne animal substantia est. Minor vero propositio: quae medius quidem terminus predicatur subiicitur autem minorem. ut omnis homo animal est. Sed quomodo a maioribus necesse est minora descendere: eius conclusionis: que ex duabus propositionibus nascitur illa quae propositio effectrix propositio videtur esse: que prima est. haec autem est. omnis homo substantia est quod quae priores posterioresque nostras analyticas: quos ab Aristotele transtulimus: legit minime dubitaverit. Sed si quis que illic scripta sunt nesciens ad haec legenda proruperit: etiam si rationes rerum quas non intelligit: minime comprehendit: ita tamen ut dicitur esse credat: sequitur id in Aristotelis analyticis vberius inveniuntur esse si legerit arbitretur. Nam igitur rerum fert ut ubi quod maius ac minus est etiam ibi maximum quoque aliquid esse necesse sit. Quo fit ut sint quaedam maxime propositiones quomodo minores maioresque esse monstravimus: quarum nam ex simplicium propositionum partitione sumenda est. Ois. n. simplex propositio vel affirmativa est vel negativa: earumque alie sunt universales. ut omnis homo iustus est: nullus homo iustus est. Alie particulares: ut quidam homo iustus est. quidam homo iustus non est. Alie indefinitae: ut homo iustus est homo iustus non est. Alie singulare aliquid atque individuum

continentes ut cato iustus est: cato iustus non est. Haec quoque omnia alie sunt dubitabiles: alie indubitae. super premissas igitur ac maxime propositiones vocamus: quae et veritates sunt et ita note atque manifeste: ut probatione non egeant earumque potius. quam in dubitatione sunt probentur. Maxime indubitatae sunt ambiguarum demonstrationis solent esse principia: qualis est omnium numerorum vel parem esse vel impari. et equalia relinqui: si ex equalibus equalia detrahantur: ceteraque de quibus nota veritate non quaeritur. Maxime igitur. id est veritates ac notissimas propositiones. ex quibus syllogismorum conclusio descendit in topicis ab Aristotele conscriptis: locos appellatos esse perspeximus. quod. n. maxime sunt. id est veritates propositiones reliquas in se velut loci corpora complectantur. quod vero notissime atque manifeste sunt fidem quodammodo praestant eorum modo ambiguarum rerum continent probationes. Haec autem aliquotiens quidem in ipsis syllogismis atque argumentationibus inherere conspiciuntur: alias vero in ipsis argumentationibus minime continentur: vim tamen argumentationibus subministrant. ut si velimus ostendere regnum melius esse quam consulatum: dicemus. Regnum cum sit bonum. diuturnius est quam consulatum. Omne vero quod est diuturnius bonum: melius est eo quod prius est temporis. regnum igitur melius est consulatu. Haec igitur maxima propositio atque veritas et per se cognita. neque indigent probatione argumentationi inserta est. Ea vero est omnia quae diuturniora sunt bona meliora esse his quae sunt temporis brevitate restricta: at si melius ostendere vellemus non esse invidum qui sapiens est dicimus. Invidus est qui mereat aliena felicitate: non autem sapiens est quae felicitas aliena tristat. Melius est igitur invidus sapiens hoc maxime propositio argumentationi non videtur inclusa: sed extrinsecus posita. syllogismo tamen vires ministrat. Haec vero est quorum diuerse sunt diffinitiones: diuersas esse substantias. quod quis igitur vel Aristoteles greca vel nostra ab Aristotele translata topica perspexerit. has illic propositiones locos inueniet. nuncupari: quae sunt maxime atque veritates. et vel per se necessarie vel per se probabiles ac note. Sed quoniam has propositiones plures: ac pene innumerabiles esse necesse est: restat adhuc quo amplius ratione speculationis ascendat. Nossumus. n. diligentem tractatum considerationis adhibito: omnium maximarum atque veritatum propositionum differentias perpendere: atque innumerabilem maximarum propositionum ac per se notarum multitudinem: in paucas atque veritates colligere differentias: et ut alias dicamus in diffinitione consistere alias in genere atque alias alio modo quod paulo post aptius demonstrabo. Omnes igitur maxime propositiones: quaeque sub diffinitionis vel generis ratione cadunt uno diffinitionis nomine continentur. Et sic ille reliquarum propositionum loci esse dicebantur: quod eas intra suum ambitum contineret: ita ipsarum maximarum atque veritatum propositionum: quae minorum propositionum locos esse praediximus: ille differentie: et si si ve tamen quadam velut imagine loci esse videbuntur: in quibus fuerit convenienti ratione reducte. Sed iste locorum. id est propositionum maximarum dicitur quae etiam ipsos locos nominamus: possunt subiectarum propositionum esse genera nuncupari. Nam dicitur continentes et genera ceteris posita sunt videri ut irrabile cum a reali velut diuisibili dicitur diffideat tamen eaque vel causa: et dicitur specifica est: et ad eos locum generis tenet. Namque animal irrabile equi genus est. Ita et in maximis propositionibus. Nam quae alie sunt ex toto alie ex partibus iter se comparata differentie diuisibiles sunt. ad ipsas vero maximas propositiones differentiarum continentie vel ut generis loco sunt. Nam propositiones ex toto venientis genus est id ipsum quod vocatur ex toto. Ita propositio a partibus ducte: quaeque note atque manifeste genus est: quae a partibus et cetera differentie earum propositionum quae cum sint maxime tamen

esse videntur includi velut quāda gēna sint. Que vō sint de differentie paulo posterius differā. De his igitur nunc locis tractare Tullius instituit: q̄ maxias p̄positiones q̄s sup̄ius dixim⁹. i. p̄ se notas atq̄ v̄les p̄tinent: atq̄ includūt. Hi vō sūt maximaz differentie p̄positionū. De v̄lium igit̄ enūciationū: p̄ se q̄s notaz differentis differit ut sit integre loc⁹ argumētū sedes. Nā si argumētū oē p̄ p̄positiones ad cōclusionē v̄sq̄ p̄ducit: Oēs vō reliq̄ p̄positiones in p̄ia maximaz p̄positione p̄tinent ip̄aq̄ p̄ia ac maxia p̄pō: tū ē ps argumentationis. i. syllogismi: tū extra posita argumētatiōi vires ministrat: vt vtroq̄ mō qm̄ p̄ficit argumētū: ps argumentationis quedā eē videat̄: non est dubiū qn̄ de differentie: q̄ p̄positiones maxias continent: eedē oēs etiam p̄tineāt argumentatiōes: vt maximaz p̄positionū differentie iure loci argumētōꝝ. q̄ si quāda vltime sedes esse videat̄. Nā ex his quattuor significatiōibus appellationū duaz argumentationis. s. atq̄ argumētū vnāquālibet eē necesse ē Aut. n. elocutio ⁊ t̄tertio ip̄a p̄positionū cū maxias p̄positiōibus: vel ex syllogismū posit⁹ vel in eodē inclusis: argumentatio vocat̄. Argumētū vō mens ⁊ sn̄ia syllogismi aut elocutio rōcinationis cū maxias p̄positiōibus ⁊ sentētia syllogismi argumētū esse dicet̄: vt idē sit argumētū qd̄ argumentatio Aut argumentatio quidē vocabit̄ tota t̄tertio syllogismi cū sn̄ia h̄ argumētū maxia p̄positio aut integer rōcinationis ordo preter maxias p̄positiones argumentatio dicet̄ sn̄ia vō argumētatiōis argumētū. Reliq̄ vō maxia p̄pō loce. S; cū h̄ ita sint siue q̄s ipsaz p̄positionū t̄tertione. ⁊ v̄sq̄ ad cōclusionē p̄tinuū ductū: cū maxia p̄positione vel extra posita vel p̄positioni rōcinationis inclusa: argumentationē vocare velit: argumētū vō sn̄iam: mentēq̄ rōcinationis: nihilo inus locos intelligimus maximaz p̄positionū differentia: siue q̄s rōcinationis totius vim atq̄ sn̄iam totā cū maxia p̄positione: vel intra: vel extra posita argumētationem sit ⁊ argumētū vocet̄ n̄ est dubiū qn̄ totius rōcinationis locus ille sit qui est maxime p̄positionis d̄ria: p̄tinet. enī maxiaz p̄positionē in q̄ p̄positiōes ceterē: p̄tinetur. Siue argumentationē qdē totā rōcinationis cōtentionem vocari placeat. Argumētū vō maximaz p̄pōnē: rursus recte locus putabit̄ maxie p̄pōnis differentia: q̄ argumētū claudit ⁊ p̄tinet q̄ si argumētū qdē sensus ip̄e toti⁹ rōcinationis intelligat̄ argumētatio vō integra rōcinationis platio extra vō ⁊ ab vtriusq̄ diuersū valens velut loc⁹ quidā p̄sideret̄ maxia p̄pō sic quoq̄ maxiaz d̄rie p̄pōnum: loci esse videbūt: nā cū d̄ria ip̄a maximā p̄positionē p̄tineat eiusq̄ sit locus: maxia vō p̄pō argumentationi vel argumento vires ministrat: non est dubiū qn̄ ea toti argumētū loc⁹ eē videat̄: qd̄ totū intra maxime p̄pōnis ābitū claudit. Demōstratū igit̄ est q̄ sint argumentorū sedes. i. vbi argumēta claudunt̄. he sūt aut̄ maxiaz p̄pōnum d̄rie: q̄ vocat̄ loci quid ē argumētū qm̄ est rei dubie faciens fidez q̄ sit vō res dubia. i. ps altera qōnis qd̄ sit qd̄. i. dabitabilis p̄pō. qd̄ sit simplex p̄pō. i. enūciatio. q̄ p̄dicato ac subo termino p̄tineat: v̄z falsūve designans. q̄ oīa mēnisse oꝝ. Maxiaz. n. p̄positionū d̄rie q̄s locos esse prediximus: ab his ducuntur terminis: q̄ prius i p̄pōne sunt posterius in qōne p̄siderant̄ p̄dicato. s. atq̄ subo. Ex his etiā q̄ superi⁹ dicta sūt qd̄ distēt topica Cicerōis atq̄ arif. apparuit arif. nāq̄ de maximis p̄positiōibus differit has. n. locos argumentorū esse posuit: vt nos quoq̄ supra retulim⁹

Tullius vō locos non maxias p̄positiones: h̄ eaꝝ continentēs differentias vocat ac de his docere cōtēdit. Sed ex his locis in q̄bus argumēta inclusa sunt alii in coipso de quo agitur herent. alii assumuntur extrinsecus: in ipso: tū ex toto: tū ex partibus eius: tū ex nota: tū ex his rebus que quodāmodo affcē sunt ad id de quo q̄ritur. Extrinsecus autem ea dicuntur: que absūt longe q̄s. disuncta sunt:

Post diffinitiones loci atq̄ argumētū facit plenissimā diuisionē locorū. ac p̄mū qm̄ oīs diuisio cuncta d̄ amplecti: nec sup̄flūū quicq̄s interpōdere: nec omittere: qd̄ sit necessarium id. Tullius p̄posita diuisiōe p̄fecit: di. Ex his locis in quibus argumēta inclusa sūt Alios in coipso: de quo agit herere alios extrinsecus assūi: nihil. n. huic diuisiōi posse videt̄ addi vel minui qm̄ quidem breuiter cūcta cōplectit̄. Argumentorū. n. loci q̄ tūq̄ sumūt aut in ipso de quo agit heret: aut minie. Id aut̄ minie extrinsec⁹ positos eē designat. q̄ si inter id qd̄ dicimus in ipso de quo agit herere argumentorū locos: ⁊ si herere in ipso nihil est medium Inter affirmationē. n. atq̄ negationē nulla est medietas. Cūq̄ i ipso de quo agit n̄ heret locū argumētū id sit extrinsecus assumi dubiū si est qn̄ nihil interfit mediū iter ea argumēta: quorū in ipso heret loci de quo agit: ⁊ ea quorū extrinsecus assumuntur. h̄ qd̄ ip̄m sit de quo agit facili⁹ explanatio ē si eoꝝ q̄ p̄ dicta sūt mēnerimus. Nā cū de qōne loq̄r̄ur eadē dixim⁹ eē qōnem: q̄ eēt dubitabilis p̄pō. S; qm̄ p̄pō subo p̄dicatoꝝ p̄staret: qōnem quoq̄ dixim⁹ subo p̄dicatoꝝ cōiūgi. p̄dicatū igit̄ vel subm̄ h̄ est ip̄s de quo agit. Nā cū de alterutra qōnis pte dubitet̄: id in hac ābitate q̄rit̄ v̄z p̄dicat⁹ termin⁹ icē subo videat̄: an minie. Nā cū oīs qō i affirmationē negationēq̄ diuidat̄: si p̄dicat⁹ subo inē sit ex eo vā affirmatio. si n̄ inest sit vā negō. S; in qōnib⁹ disceptādis alter affirmatio. alter negatōes tuet̄. id ē alter p̄dicatū iesse subiecto. alter n̄ iesse defēdit. Qd̄ vō ex alterutra pte defēdit: hoc ē ip̄s de quo agit. Ip̄s igit̄ ē p̄dicat⁹ terminus vel subiect⁹: de q̄b⁹ agit: atq̄ vt id exēplo clarū fiat. Sit qō: an verres furtū fecerit. h̄ Terres subiectū ē furtū facere p̄dicatū. q̄ si furtū. Terri p̄iūgitur: idq̄ argumētatiōib⁹ p̄probat̄: qōnis affirmatio demōstrata ē. Si furtū a Terre seiungit̄: qōnis rursus negatio p̄probat̄. Ip̄s itaq̄ de quo agit nihil est nisi vterq̄ eorū termin⁹ q̄ i qōne p̄pōit̄: siue p̄dicat⁹: siue ē subiectus. Qui quidez termini p se argumēta esse non possunt neq̄ vō p se argumēta p̄stare. si enim ipsi vt sūt argumēta eē possent: vel argumētōꝝ p̄stare materiā: nullā i qōe liq̄ret dubitationē s; qm̄ d̄ip̄is adhuc i qōe dubitat̄: an eorū possit eē rata p̄iunctio ipsi qdē neq̄ p se argumēta eē nec p se argumēta p̄stare poterūt ea vō q̄ in ipsis insūt. vel extrinsec⁹ posita sūt argumentorū copiā subministrāt. Nā q̄ Uictorinus q̄rit: ⁊ lati⁹ explicat: ne cōmēzatione qdē mihi dignū v̄. Querit. n. qō ip̄a d̄ quo agit: an habeat locū qd̄ minie oportuit: vt d̄cū ē loc⁹ d̄ q̄ nec agim⁹ nō cuius rei loc⁹ est: h̄ argumētū argumētū vō rō rei dubie faciens fidē res vō dubia ps qōnis. q̄ si argumētū qd̄ vel ps qōnis eē si pōt: loc⁹ vō de quo agim⁹ argumētū ē loc⁹ n̄ ē dubiū qn̄ loc⁹ qōnis eē si possit. ampli⁹ Oīs qō dubitabilis ē argumētū vō oē qōnis purgat ābitū Nō ē igit̄ idē argumētū qd̄ qō: h̄ loci argumētōꝝ sūt loci si sūt igit̄ qōis. Hoc igit̄ p̄missio intelligat̄ gain⁹ ip̄m de quo agit quēlibz terminū i qōne p̄pō

In topicorum ciceronis commentariorum lib. i.

situm: siue predicatum: siue subiectum: quod cum per se res sint ipsi
 quidem argumentum esse non possunt. breue autem in se quedam
 possunt: in quibus argumenta sunt collocata: et quae sedes argumen-
 torum esse intelligantur. Que quidem cum terminis his de qui-
 bus agitur: inherere videantur. nondum tamen sunt argumen-
 ta. sed quasi iam argumenta complectentes loci: et velut naturali se-
 de condentes. Idem de his locis quod extrinsecus assumunt:
 dicendum est: ipsi namque positi sunt exterius et quodammodo a
 propositis terminis ablegati: et res quaedam sunt: sed intra se ar-
 gumentorum copia clauditur: atque ut breui sententia colli-
 gatur: ipsum de quo agitur nihil est aliud nisi quibus in quodam
 termino collocatus. Idem argumenta esse non possunt: neque
 ab his trahi aliquid argumentum: Quo fit ut termini ipsi
 quod in quodam sunt positi: nec argumenta: nec loci sint: sed tamen
 res. Rursus ea quae in his herent: de quibus agitur: ipsa quidem
 res esse manifestum est: sed claudunt in se argumentorum copia:
 ut cum ex his sumi aliquid oporteat argumentum: locorum vice
 fungantur. Itaque si quis per se ea speculetur: res sunt. si quis ab
 his aliquid argumentum querat adducere: loci sunt. Et ceterum
 quod de principalibus ac maximis locis haec dicta sunt.
 Idem vero sunt quae in ipsis de quibus agitur herent: vel quae assumuntur
 extrinsecus. Ut igitur faciat plenam locorum diuisionem
 quos simpliciter ac maxime posuit locos: eosdem velut in
 quibusdam speciebus reseruat. dicens. In ipso tamen ex toto: tamen ex par-
 tibus eius: tamen ex nota: tamen ex his rebus quae quodammodo affe-
 cte sunt ad id de quo quodammodo querimus. locorum quod in ipso sunt
 de quo agitur constituti. Quattuor partium facta diuisionem
 est. hi quippe quod in ipso de quo agitur: herent vel ex toto eo
 de quo agitur termino: vel ex partem eius enumerationem: vel ex
 nota vel ex affectu intelliguntur existerent. Id ita esse breui ratione
 firmabitur. Necessesse est. n. quolibet eorum terminorum quod in quodam
 modo sunt collocati: et definitiones habent propositas: et partes: et nota
 et ad res alias quaedam relationem coniungi ac referri. ergo ex
 toto loco quod dicitur is est: quotiens argumentum ex alicuius diffi-
 nitione termini quod est in quodam tractat: siue subiecti: siue predi-
 cati. Ex partem vero enumerationem quotiens ab eius termino per
 tibus quod in quodam positum est ducitur argumentum. A nota vero
 quotiens ab eiusdem termini vocabulo nascitur argumentum
 Ab affectu vero quotiens ab his quae ad propositum terminum
 relationem aliquid reducuntur: argumentatio perficitur. Quorum
 similitudines omnes postea explicabo quasi ea quae super his
 rebus declarandis. Cicero posuit exempla tractauero:
 Nunc illud est considerandum: Ait enim Tullius ex his locis in quibus
 argumenta inclusa sunt. Alios in eo ipso de quo agitur he-
 rere: alios extrinsecus assumi: quod ita demum videtur: tanquam si di-
 uersi sint loci. quod in his de quibus agitur herent: et ipsum illud
 de quo agitur. Nihil. n. in seipso herere potest ac per hoc
 quod in aliquo heret: ab eo in quo heret diuersum est.
 quod si loci sunt aliqui quod in his herent de quibus agitur: non
 est dubium quin hi loci ab his de quibus agitur: sint di-
 uersi. Rursus cum dicit in ipso: tamen ex toto: tamen ex partibus
 eius. tanquam non de diuersis locis. Ita ait in ipso locos
 esse: tamen ex toto: tamen ex partibus: tamen ex nota. Quasi vero aliud
 sit ipsum quam totum: aut aliud ipsum quam omnes vniuersas eius
 partes. Vnaqueque. n. res idem est quod totum. Idem namque est
 Roma quod tota ciuitas. Rursus idem est vnaqueque res
 quod eius singule partes in vnum reducte. velut idem est
 homo quod caput: torax: venter: ac pedes: ceteraque in vnum per-
 tes coniuncte: atque copulate. Quod igitur tanquam de diuersis
 primis locis est: cum locos herere in his terminis de quibus
 agitur dixit. Idem autem velut de eisdem loquitur. cum in
 ipso locos tamen ex toto: tamen ex partibus esse proponat.
 Nihil. n. differt dicere in ipso: tamen ex toto: tamen ex partibus
 quam si ita dixisset in ipso: tamen ex ipso. Nam si idem est ipsum quod
 totum ac partes: idem est dicere in ipso herere locum ex toto

aut ex partibus: quod in ipso herere locum qui est ex ipso:
 quod ne intelligi quidem potest: quemadmodum in ipso herere
 re possit: quod ipsum est: cum nihil sibi hereat: ut superius ex
 pediui: Sed quemadmodum paulo ante exposui: vnaqueque
 res cum et definitionem habeat et partes: si per noscimus quod
 sit definitionis vis: et que partium. cum abiguitatis no-
 dus absoluitur. Est enim definitio coacte in se atque com-
 plicate rei explicatio. velut cum dicimus hominem esse ani-
 mal rationale mortale. Nam id quod nomen breuiter. atque
 anguste designabat: id explicauit ac protulit: et per suba-
 les quodammodo partes definitio patefecit. Alium igitur neces-
 se est esse intellectum rei: quod complicata est: in eo quod sibi met
 coacta atque in vnum redacta est: alium eiusdem rei expli-
 cate atque diffuse. in eo quod expedita atque diffusa est. nam
 et si idem definitio quod nomen significat. Illud tamen ipsum
 quod nomen anguste confuseque designat: apertius de-
 finitio differit: ac patefacit. Recte igitur aliud quiddam est
 ipsum: aliud eius definitio: et si vnum idemque est vtrius-
 que subiectum. Ut enim dictum est ipsum singulum est diffi-
 nitio ipsius singuli per partes distributio: atque enumeratio
 ratio. Partes autem nunc subales dico: non quod magni-
 tudinem iungant: sed que appetant rationemque substantie.
 Sed quod in definitione demum est secundum eas partes: quod
 subam iungunt: id in partibus intelligendum est: quod ma-
 gnitudinem copulat: vel ut domus quod fundamentum: parie-
 tibus: tectoque coniungitur. Nam cum ea nihil sit aliud nisi
 si quod partibus copulat: ipsa tamen vna quedam est atque con-
 iuncta. partitio vero eius per quedam membra distributio
 est atque ideo licet vnum sit: quod ipsum est: et quod sunt
 partes vniuersas confluentes: non tamen eundem necesse est ha-
 bere intellectum: cum ipse integre considerat: et cum in
 partes ipsas quibus iunctus est: distribuitur. Ex nota vero
 locus apertissime ab eo termino diuersus est qui in quo
 stione est constitutus. Quis. n. dicat: id esse cuiuslibet
 rei vocabulum quod res ipsa est: quam designat. Ea vero quae ad
 id de quo agitur affecta sunt: et si extra posita videntur
 terminum tamen in questione propositum velut e regione respici-
 unt: que in multas secari necesse est partes. Omnes enim
 res: id quod est vnum est: multa vero sibi met retinet ad
 iuncta que hoc ab his que omnino extrinsecus sunt: dis-
 ferre intelliguntur: quod ea que affecta sunt: in relationem
 sunt posita: ut post et ipsarum propositio: et exemplorum ratio
 monstrabit. Ea vero que sunt extrinsecus in nulla relatio-
 ne sunt constituta: atque idem haec extrinsecus solam. Illa vero
 affecta sunt nuncupata: his enim aliquam quodammodo
 cognitionem ad id ad quod reducitur: id quod refertur ad ali-
 quid. Sed omnes fere hos locos quos nunc simplices at-
 que diuisos posui: posteriore tractatu diuidit. ut nunc
 quoque eos locos quod in ipso sunt: distribuit: cum alios ex toto he-
 ri proponit: alios ex partibus: alios ex nota: alios ex affe-
 ctis. affectaque ipsa suis partibus secat: extrinsecus vero locos
 cum in testimonio positus esse confirmat. testimonium vero
 viz in auctoritate constituit. auctoritatem vero deducit in per-
 tias partes. sed haec in posteriore tractatu. Nunc vero eos
 simplices atque diuisos locos proponit: et veluti simpli-
 cibus subdit exempla. Restat autem nunc vnum quod videtur esse quodammodo
 an hi loci quod in locos alios diuidunt: eorum quos intra se con-
 tinet: locorum loci esse possint. ut eorum quod sunt ex toto. ex per-
 tibus. ex nota: ex affectu: is vnum quodammodo quasi locus sit: quod
 est in ipso: nihil quodammodo prius effecerunt: locorum locos puta-
 re fieri. n. potest: ut locus amplior intra semet angustiores
 contineat locos: velut in puincia ciuitates. sed nunc simili-
 tudo non ducit. Locum. n. ex quo ducit. i. in quo argumentum
 est positum: quod si loci locum esse posset: et is quod est in ipso de quo
 agitur: eos quod se ex toto vel ex partibus: vel ex nota: vel ex affe-
 ctis

et: velut qdā loc' icluderet. n̄ eēnt ex toto: ex p̄tib' ex
 nō: ex affect' loci. h̄ argumēta qm̄ i eo hererēt loco: q
 i ipō d̄ q: agit' termino eē p̄dict' ē: n̄ igit' loc' eē pōit lo
 ci: h̄ velut gñā qdā i spēs: ita nūc sit diuifio locoz nec
 hoc lupi' dictis videat eē d̄iū: cū 7 marīas ppōes: 7
 eaz d̄riās p̄tinētes cōi noīe appellauim' locos. nam
 marīne ppōnes lz eo ipso q' marīe sit: includāt cete
 ras: 7 vocētur loci: tñ q' sunt notissime p̄nt reb' du
 bijs eē argumēta. Jure igit' eaz d̄rie loci noīant: q' i
 locoz spēs' aliter sese bz: q' p̄sus argumēta eē nō pōs
 sunt. nā i ipso loc' velut i spēs qdā diuidit' eos q' sūt
 ex toto ex p̄tib' ex nota ex affectis. vñ' q'sq. n. hoz lo
 coz p̄mi loci itegz videt' ferre vocabulū. nā vt hōies
 alal dicim' itēqz equū: atqz bouē: alalia nūcupam' sic
 is loc' q' ex toto ē: in ipso eē d̄r: itēqz q' ex p̄tib' ac no
 ra: atqz ex affectis i ipō sūt. h̄ ex bis argumēta qdē du
 ci possibile ē: ipsa vō argumēta vt sint fieri neqz.

Sed ad id totū de quo differitur: cum definitio
 adhibetur: quasi inuolutum euoluitur id de quo q̄
 ritur. Eius argumēti talis est formula. Jus civile
 est equitas constituta his: qui eiusdem ciuitatis sūt
 ad res suas obtinēdas. Eius autem equitatis vti
 lis cognitio est. Vtilis ergo est iuris ciuiliis scia.

Post locorum bifariam diuisiones in ipso. s. de quo
 agit: 7 extrinsec' p̄positoꝝ partit' est eū locū qui est i
 ipso in q̄ttuor mēbra. i. a toto a partiū enumeratiōe:
 a nota ab affectis. Nūc igit' antea q̄ diuidat eū locū
 quē ab affectis eē p̄posuit: superior' triū quos in p̄io
 interi tractatu minime diuisurus ē: sed idiuiduos reli
 cturus exēpla supponit. Ibi vō sunt a toto: a p̄tibus:
 a nota: ac de eo quidē loco qui est a toto ita disputat.
 Tū inquit dicim' a toto locū argumēti qm̄ totū illud
 qd in qōne positū est: diffinitione cōplectimur: q' dif
 finitio rei dubie d̄ q' agit': facit fidē. Sz diffinitio oīs
 vt supius quoqz dem' ē: id qd noīe inuolute designat':
 euoluit 7 explicat: atqz id nō termin' qui in diffinitio
 ne ponit': h̄ q' in ipso sūt possūt argumētis p̄stare ma
 teriā. Sūt at i vno p̄pe diffinitiones. Diffinitio. n. est
 oratio sbaz vniuscuiusqz significās: q' si ab vnaquaqz
 re ipa sba n̄ recedit: ne diffinitio qdē recedit: ē ergo
 definitio in ipso termino: de quo agit': q' definitio totū
 terminū necesse ē cōp̄hendat: neqz. n. p̄tē s̄e: h̄ toti'
 termini s̄bam monstrat. Sz qōnā ex ea diffinitioe si
 des sit rei dubie: trahit' ex diffōne argumētū que de
 finitio in ipso termino ē: de quo agit': 7 eius termini to
 tū est. Itaqz argumētuz qd a diffinitioe ducit': ab eo
 ducit' loco: qui in ipso termino ē: q' in qōne ē collocat'.
 Sed qm̄ multi loci sunt i ipso: hic locus a toto ē. Dif
 finitio. n. totū terminū cōp̄hendit: atqz id qd inuolute
 noīe significabat': euoluit atqz apit' eius argumēti ta
 lis est formula. Jus civile est equitas cōstituta his q
 eiusdē ciuitatis sūt ad res suas obtinēdas: ei' aut' eq
 tat' vtil' ē cognitio: vtil' est ergo iur' ciuiliis scia. Est
 .n. qd: an iuris ciuiliis scia sit vtilis: hic igit' ius ciu
 le supponit': vtilis scia p̄dicat'. Querit' g' an id qd pre
 dicat': vere possit adherere subiecto. Ip̄m igit' ius ci
 uile non potero ad argumentū vocare: de eo. n. qd cō
 stituta est: respicio igit' quid ei esset insituz: video q
 oīs diffinitio ab eo non seiungitur cuius est diffinitio
 ne a iure ciuili quidem proprias diffinitiones posse se
 iungi. Diffinitio igitur ius civile: ac dico ius civile ē eq
 tas cōstituta his qui eiusdē ciuitatis sunt: ad res suas
 obtinēdas. post hec considero num hec definitio res
 liquo termino vtili scie possit esse p̄iuncta. i. an equitas

cōstituta his qui eiusdem ciuitatis sunt: ad res suas
 obtinēdas: vtilis scia sit: video esse utilē sciaz dicte
 superi' equitatis. Cōcludo itaqz igit' iuris ciuiliis scia
 vtilis est. hoc igitur argumētū est ex eo loco q' ē i ipō
 hoc est in iure ciuili qui terminus in qōne est constitu
 tus: hic vocatur a diffinitione: que diffinitio qōnū to
 tū est argumentū est a toto. Omnis aut' locus a toto
 in ipso est. Nec nos vlla dubitatio perturbet: q' ius ci
 uile. 7 rursus scia vtilis. Quedā sunt orationes quas
 vt terminos collocamus. Non enim omnis terminus
 simplici orationis parte p̄ferit': sed aliquotiens oraz
 tiones integre in terminis constituuntur. In hac igit
 tur argumentatione maxima ac p̄positio per se no
 ta est ea: per quam intelligimus omnia que diffinitio
 ni alicuius coniunguntur: ipsa quoqz illis quoqz defini
 tio est: ex necessitate copulari. Sequit' eniz cū diffini
 tio iuris ciuiliis vtili scientie possit adiungi: tuz quoqz
 iuri ciuili vtilem scientiam posse copulari est igit' hoc
 argumentum tractum ab eo loco qui est in ipso. Oīs
 eniz diffinitio in eo termino est quē diffinit. Eoz aut
 locoz qui i ipso sunt: est a toto. Oīs. n. diffinitio totū
 monstrat: atqz aperit. Maxima ppō: qb' aliquoz dif
 finitio iungit': oīsē necessario ea q' diffiniūt aptāt.

Tū p̄tiā enūeratio: q' tractat' hoc mō. Si neqz cē
 su neqz vidicta neqz testō liber factus est. Non est
 liber: neqz vlla ē eaz rez. non est igitur liber.

Sit questio vtrum aliquis quē seruū esse constiterit
 sit liber. faciēdi liberi tres sunt partes: vna qdē vt cē
 su liber sit: censebantur enim antiquitus soli ciues ro
 mani. Siquis ergo consentiente vel iubente domi
 no nomen detulisset in censum: ciuis romanus fiebat
 7 seruitutis vinculo soluebatur: atqz hoc erat cēsu fie
 ri liberum per consensum domini: nomen in censum
 deferre: 7 effici ciuem romanum. Erat etiam pars al
 tera adipiscende libertatis: que vindicta vocabatur:
 vindicta vero est virgula quedam: quam lictoz manu
 mittendi serui capiti imponens: eundem seruū in li
 bertatem vindicabat: dicens quedam verba sollem
 nia: atqz ideo illa virgula vindicta vocabatur. Illa ē
 pars faciēdi liberi est: siquis suprema voluntate i te
 stamenti serie seruū suū liberum scripserit. Que
 questioū partes sunt liberi faciēdi: si quis aliquem
 quē seruū fuisse constiterit: monstrare velit non esse
 liberum factum: dicet si neqz censu neqz vindicta: ne
 qz testamento liber factus est. non est liber. At nulla
 earū parte liber factus est. Non est igitur liber. Si
 enim omnis partes a qualibet illa re abiunxeris: totū
 necessario separasti. Nam cum totū in suis partibus
 constet: si quid nulla cuiuslibet parte coniūgitur: a to
 to etiam segregat': partes autem duobus dicim' mo
 dis: vel species: vel mēbra. Spēs est q' nomē totius in
 tegrū capit velut homo atqz equus animalis: vtraqz
 enim per se integro nomine animalia nūcupāt. Est
 enim hō aīal. 7 rursus equus animal. Item membra
 sunt que cū totū efficiāt: cōiuncta totius capiunt nos
 men: singula vō nullo modo: vt cū fundamētū: parie
 tes: 7 tecta: dom' membra sint simul oīa domus dici
 tur. fūdāmēta vō sola dom' vocabulo minie nūcupā
 tur neqz parietes: neqz tecta. In his igit' que spēs sūt
 qōnū nomen totius integrū capiūt. nisi sigillat' oēs
 partes ab eo de quo dubitat' abiunxeris: non possis
 totum abesse monstrare. Dictū est. n. vñāquaqz par
 tē totius vocabulum itegz capere: Ut qm̄ faciēdi li
 beri tres sūt spēs: census: vindicta: testamētū: si q̄li

In Topicoꝝ Cicero. Comentario. lib. ii.

bet duas remoueris: vna tñ pmanferit: libez necessaria pntebere. Siue. n. censu tñ: siue vdicta: siue testamento sit liber factus: libez eē cōstat. g. I bis nisi oēs spēs semoueris: non potes destruere qd in questione ppositū est. At si affirmare velis: atq; astruere: sufficit tñ vnāquālibet spēs demonstrare: vt si velis ostendere libez: sat est: vt mōstres aut vindicta: aut cēsu: testamentoue libez scū: qd si destruere velis nō sufficit ostendere: aut censu: aut vindicta: aut testō libez nō esse scū. S; nullo mō eoz modoz ad libertatē venisse. Itaq; I bis ptiibus q spēs sunt: si destruere velis: cūctis vtēdū est: si astruere vna sufficiat. At vō be ptes q sunt mēbra: dno mō sunt: si destruere velis: sat erit vnaz seiungas. si astruere: cuncta adesse necessario cōprobabis. nā si velis ostendere nō esse domū: sufficit vt aut fundamēta nō eē dicas: aut parietes: aut tecta. nā quicqd hoz defuerit: domū nō pōt appellari. At si velis ostendere domū esse: nisi cūcta in vnū cōiunxeris id qd pponis: nō valebis astruere. Oēs vō hi loci a ptiuz enumeratiōe ducūt: q; in bis ptiibus q spēs sūt: cuncte ptes enūerant: vt destruas. Qd ē igitur in pposito Liceronis exēplo argumētū a ptiū enumeratiōe deducti: An is quē seruū fuisse pstitit: liber sit is quē suū fuisse pstitit: subiectus ē terminus. liber vō pdicat. neutz igit eoz terminū ad argumētū ducere poterim: de q; n. dubitat: ipsi fidē dubitatiōi facere nō possūt: video igit qd I altero eoz sit. qm vō ptes oīs I eo sūt: cui ptes sūt: qm q; libertas data h; pias ptes: sumo eas atq; dinumero: r; regro an vlla eaz ptiū videat esse subiecto: s; nulla inest. Cōcludā igit nō eē libez. Tñ māifestū demonstrat: nō solū ab eo termino q subiectus ē: argumēta sumi posse: vey et ab eo q ē pdicat. Mā pus exēplū quo demonstrabat. Juris civilis sciaz eē vtilē: ius civile qd subiectū erat diffiniuit: ductūq; I de argumētū rei dubie fecit fidē. Hic vō libtat ptes enumerant: qui ē terminus pdicat. Est igitur vt dcm ē qd: An quē seruū esse cōstitit: liber sit: Terminus is quidē quē seruū esse pstitit subiectus est pdicatus vō liber: in ipso. i. I predicato ptes sunt que enumerat: a qua enumeratiōe dū trahitur argumētū: sit argumētū I ipso ex ptiū enumeratiōe. Nācia ppō cui ptiū nihil rei pposite copulātū est: ei ne totū quidē eē pōt cōiunctū. Hic videt eē dubitādū: nū locus a toto: atq; a ptiibus idē sit: cum oēs ptes totū faciāt: si cōiungant. Sed rhdebitur: cū sit argumētū ab enumeratiōe ptiuz: totū diuidit nō cōiungit: diuidēdo. n. argumētatio pcedit. Mā q; quis ptes cuiuslibet sūperit: eo ipso: q; pte sūperit rē vē esse partitus. Qui vō rē diuidit: dissipat: potius q; cōficit totūz h; restare adhuc abiguitas pōt nō diffinitio quoq; iuolutā noīs significatiōe explicat p qdā substātiāliū ptiū enumeratiōe: Enumeratio vō partiu qdā ipsaz a se ptiū dissipatio est. S; aliud ē rei ptes enumerare: aliud diffinitionis. Mā rei ptes ea re cuius ptes sūt semp mōres sūt vt caput: vel torax vel cetera mēbra toto hōse: ptes vero definitionis tota re q diffinit: si sales sūt pbāt eē maiores vt aial hōie maius est. Itēq; rōnale mortale eundē hōsem: velut maiora ptiēt: r; sūt singule ptes diffinitōis ei q est aial rōnale mortale. Partitio igit sumit ptes rei q; ptiatur semp mōres. Que vō sumit definitio: vlla sūt p se tota; r; ptiētie diffinitio: q;uis posita I diffinitōe ptes hāt: vt I bis q; superi exēpla pposui: facile intelligi pōt. Tñ māifestū est locū a toto: q diffinitōis est: r; locū a ptiuz enumeratiōe esse diuersos.

Tū notatio: cū ex verbū vi argumētū aliq; elicif hoc modo cū lex. Eliafantia assiduo vidicē assiduū esse iubet. Locupletē iubet locupletī. Locuplex ē assiduus vt ait elius appellatus ab ere dando.

Terti eoz q in ipso sūt loc a notatiōe ē cōstitutus. Notatio ē qdā noīs itēptatio. Nōmē vō sp in ipso ē. Ut. n. diffinitio id q in noīe iuolute declarat expedit atq; diffūdit: ita ēt nomē id qd a diffinitōe euolute dī: iuolute cōfuleq; designat. q; si diffinitio I ipso ē: nomē quoq; I ipso eē de q; agit: nō pōt dubitari. Et notatiōe at loc vocat ē: q; nomē oēs rē notat atq; significat. Videt igit q alteri cāz suscipit vindicādā: veluti quos nūc pcuratores vocam. Lex igit eliafantia assiduo vidicē assiduū esse iube. Queritur vtrum cū lex eliafātia vidicē velit eē assiduo assiduū: locupletē velit locupletī. Hic igit subiectus qdē terminus ē: lex eliafantia vidicē volens assiduo assiduū: pdicat vō locupletē locupletī ipsos igit terminos nō potero ad fidē qōnis adducere. De ipsis. n. de q; abigit: nulli effici fides pōt. Quero igit qd I ipso; altero sit: ac vīdeo vnū eoz terminuz eē legē eliafātiā. q; assiduū assiduo vidicē eē decernat. i. subiectū huius oīonis itēptator pte: q; ē assiduū qd. n. ē assiduū aliud nisi asses dās. asses vō dāt nisi locuplex nō pōt. assiduū igit locuplex ē. Cū igit lex eliafātia assiduo vidicē assiduuz eē cōstituat: locupletē iubet locupletī: assiduus quippe est locuples a dādo ere noiatus. Argumētū igit hoc tractū ē ex eo loco: q est in ipso. i. a noīs itēptatiōe. nomē. n. I ipso illo est: cui nomen est: cui itēptatio notatio nūcupat. S; ab huius itēptatiōe factū ē argumētū. Igit hoc argumētū ex eo loco est q; ē in ipso. i. a noīe: r; eoz qui in ipso sūt: a notatiōe. i. a noīs itēptatiōe. Nācia ppō ē. itēptationes noīs idē valere q; nomē. S; paulo cōfusi a Licerōe dicta argumētatio maximū pstat errorē. Ita. n. dici oportuit: assiduus: ē q; asses dat: q; vō asses dat: locuplex ē assiduus igit locuplex ē. Lex at eliafātia assiduū assiduo eē vidicē iubet locupletē igit locupletī vidicē eē pseris pfit. Qd si ita dcm eēt: aptior argumentatio fuisset. Tūc vō ita dixit. Cū lex eliafātia assiduo vidicē assiduuz eē iubet: locupletē iubz locupletī r;. Subiungit: vt ostendat locuplex eē assiduū hoc at tātūde valz q; ait legē eliafātiā assiduo assiduuz vidicē cū iubet esse: locupletē locupletī esse pcepisse: tāq; si diceret q; assiduū ē locuples ē. Misi. n. is q; assiduus ē: locuplex sit: nō cōseq; vt cū lex eliafantia assiduū assiduo vidicē eē iusserit locupletī r; argumētū cōclusionē pōrē posuit subiecti vō pbatōne. Cōclusio nāq; ē: cum lex eliafantia assiduuz assiduo vidicē velit eē: locupletē iubet locupletī atq; hāc pmissit probatio vō ē assiduuz eē locupletē ab ere dādo noiatus hāc stulit cōclusiōi. Restat is loc eoz q; I ipso sunt q; ducit ab affectis. Cui expōnē: qm varia ē multiplexq; ei diuisio differam: ac pmi volūinis terminū hucusq; sistam.

Eiusdē Boetij I Topica Licer. Comentarioz li. scōs.

Nam tam difficilimi operis cursu non sum nescius mi patrici: quin labor hic noster quem te adhortante suscepimus: dum iudicio mltitudinis sperite aut eleuat: aut pmitur: facile varijs reprehēsiōib; mox deatur. Nam r; illi quibus hoc totum disserendi displicet genus velut supuacaneum studium familiari prauis mentibus cauillatiōe despiciūt. r; q; maximū huius scie fructū putāt: sua ceteros segnitie mentientes: